ДЕТСКА ГРАДИНА №16 “СЛАВЕЙЧЕ”

6300 Хасково, ул.“Св.св. Кирил и Методий” 92-94, тел: 0885/123 065, 0879/298 996
e-mail:haskovo_16odz@bv.bg, www.odz16-haskovo.com

Приложение 1

УТВЪРДИЛ,
ДИРЕКТОР:
(Иванка Илчева)

Ivanka Dimitrova Ilcheva
Digitally signed by Ivanka Dimitrova Ilcheva
Date: 2026.09.16 10:59:44 +03'00'

Заповед № 11/15.09.2026

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

На ДГ № 16 „СЛАВЕЙЧЕ“, гр. Хасково
За учебната 2026 – 2027 година

ВЪВЕДЕНИЕ

Предучилищното образование полага основите за учене през целия живот, като осигурява физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата, отчитайки значението на играта в процеса на педагогическото взаимодействие. Предучилищното образование, като част от организираната социално-педагогическа система, е необходимо да отговори на новите изисквания, пред които е поставено обществото ни. В единодействие със семейството трябва да се полагат основите на цялостното развитие на личността, като се изгражда от ранна възраст готовност за желана промяна, умения за проява на собствен избор, на критично мислене и се осигури приемственост в подготовката за училище, гарантираща развитие на индивидуално-творческите способности и равен старт на всички деца. Усилията на педагозите са насочени към собствен избор на подходи, ориентирани към развитието на детето, осигуряващи поставянето му в център на образователно-възпитателния процес, водещ до утвърждаване на детската значимост и достойнство.

Програмните системи за предучилищно образование са документи които определят и конкретизират учебното съдържание, изразено в придобиване на съвкупност от компетентности - постижими за децата знания, умения и отношения необходими за успешното преминаване на детето към училищното обучение. Компетентностите са дефинирани като очаквани резултати от възпитанието, обучението и социализацията на децата за всяка възрастова група по образователните направления:

1. Български език и литература
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструиране и технологии
7. Физическа култура

Обучението на децата се осъществява чрез игра, съобразена с възрастовите особености и гарантираща цялостното развитие на детето, както и възможностите за опазване на физическото и психическото му здраве.

Настоящата програмна система е цялостна концепция от подходи, форми и методи за развитието на децата, посещаващи ДГ №16 „Славейче“. Основополагащо в Програмната система на детската градина е тезата за цялостното развитие на личността на детето и подготовката му за училище, чрез адаптиране, социализация и обучение, индивидуализиране и интегриране на неговите активности в средата.

Настоящата Програмна система е част от цялостната Стратегията на развитие на ДГ №16 „Славейче“ и съответства на изискванията на ДОС за предучилищно образование. Разработена е на основание чл.70, ал.1 от ЗПУО.

Програмната система се основава на разбирането, че децата се развиват в рамките на взаимодействието между семейството, институцията на детската градина, училището, общността и обществото като цяло. Овладяването на посочената взаимосвързаност е в центъра на визията за детската градина, а програмната система осигурява съблюдаването на основните водещи ценности на детската градина – здраве и оптимални условия за развитие

на децата. Така се отговаря на разбирането за предучилищната възраст като интензивен период за интегрирано личностно развитие, на доминираща пластичност на психиката и създаване на собствен опит.

ОСНОВНА ЦЕЛ

1. Ефективно подпомагане и стимулиране на децата в различни области.
2. Осигуряване на качествен образователен процес, включващ обучение, възпитание и социализация на децата в Детската градина.

ПОДЦЕЛИ

Цялостно развитие на детската личност,чрез :
- умело съчетаване на съвременни научни знания, национални традиции, натрупан опит и добре работещи практики;
- придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения по отделните Образователни направления, зачитайки значението на играта в процеса на обучението;
- развиване на потенциалните възможности на всяко дете за познания и творчество;
- формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене;
- подготовка за училище и успешен преход към училищно образование.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА

• **Зачитане на правата на децата**, тяхното многообразие и индивидуалност, справедливост в отношенията и социално включване за оптимално развитие чрез игра, учене и други подходящи дейности.
• **Толерантност** – изграждане на умения у децата за приемане на различията между тях по пол, етнос, майчин език, физическо и здравословно състояние, за положително оценяване и съпричастност към постиженията и успехите на другите деца.
• **Адаптивност** – възпитанието и подготовката на децата в различните детски групи, поставят основите за учене през целия активен живот, създаване на опит за адаптивно и приемливо поведение от гледна точка на социалните и морални норми на обществото.
• **Партньорство със семействата и общностите**, за да се отговори на нуждите на деца, да се споделят опит и перспективи и за да се реализира един непрекъснат процес на съвместно изграждане между много различни, но заинтересовани страни.
• **Достъпност** – играта е едно от средствата за възпитание, социализация и подготовка на децата. Тя се основава на техните естествените интереси, любопитство и жизнерадост, но непринудено е свързана и преплитаща се с ученето и други интерактивни дейности.
• **Активност** – дейностите на децата в детската градина мотивират и поощряват комуникацията, творческото мислене, изследването и проучването при решаване задачи в зоната на тяхното близко развитие, споделяне на знания с другите.
• **Спонтанност и инициативност** – ситуациите са формата, в която най-добре се интегрират игра, обучение и други дейности в различни контексти, разширява се разбирането на децата, формират се умения и привички, влиза се най-разнообразни отношения, възпитават се качества и положителни личностни черти.
• **Системност и допълняемост** – детската градина осигурява възможности не само за игра, а и за целенасочено, смислено и релевантно учене, за себеизразяване и самостоятелно откритие в най-различни области– в музиката, изобразителното изкуство, драматизациите, езиковите дейности, както и в съвместни дейности с връстниците. В допълнение, различните

културни и езикови реалности на децата допринасят за вариации в начините, по които те се развиват и демонстрират своите знания и умения.

• **Проследяемост** – оценяването на напредъка на децата се извършва чрез събиране на наблюдаеми доказателства за това, което те знаят, казват и правят съобразно очакваните резултати (учителката на групата в конкретните условия и специфика определя средствата и методите за оценяване).

• **Творчество и креативност** – програмната система се реализира от учителите за индивидуалното развитие на потенциала на всяко дете в контекста на взаимодействия, основани на доверие, уважение и положително отношение. Те подпомагат децата да постигнат пълния си потенциал в контекста на взаимодействия (с възрастни и с други деца), основани на доверие, уважение и положително отношение.

Проследяването на детските постижения е на основание на трите етапа на учебния процес:

1) възприемане на информацията,

2) разбиране

3) приложение на информацията в нови непознати ситуации и условия.

Отношението към родителите – индивиди, които са отговорни за развитието на потенциала на детето, за да може успешно да се справя в живота – е взаимно уважаващо се, толерантно и подкрепящо.

СПЕЦИФИКА НА ДЕТСКОТО ЗАВЕДЕНИЕ

ДГ № 16 “Славейче“ функционира с 9 групи , разпределени в две сгради както следва: сграда Куба - две яслени, една първа , една втора, една трета и една четвърта, сграда Ежко Бежко – една яслена, една трета/разновъзрастова 4г-5г /и една четвърта. Децата, посещаващи детското заведение са физически здрави, с нормално състояние на организма за растеж, развитие и дейност. Характеризират се с устойчивост на развитие на физическите и психически процеси, жизнена дееспособност и емоционалност.Детската градина осигурява и обща подкрепа за личностното развитие на децата. Към детската градина има назначен логопед.

Не са диагностицирани деца с отклонения в нормалния темп на общото развитие. В детската градина са създадени условия както за ранно детско развитие, така и за подготовката на децата за училище.

През настоящата учебна година 2026 - 2027, по избор на педагогическата колегия на ДГ №16, учебният процес в групите се подпомага с познавателни книжки на изд. Бит и Техника. Компетентностите на децата по отделните образователни направления се формират и развиват с помощта на различни дидактични средства - познавателни книжки за индивидуална работа, материали за фронтална работа – дидактични табла, сборник, работни листове за диагностика, CD с музика и др. тях учителите подпомагат децата в обучението им, във формиране на представи, умения и отношения, съответстващи на европейската референтна рамка за ключовите компетенции: речеви, социални, когнитивни, културни, творчески. Те осигуряват условия и възможности за организиране и реализиране на образователен процес и взаимодействие, при който детето има определяща роля, а педагогът е в позицията на партньор, който насочва и подпомага детето в процеса на обучението.

В детската градина се прилага целодневна организация на педагогическо взаимодействие с децата, при условия и по ред, определени с ДОС за предучилищно

образование. Целодневната организация е по избор но родителите и е съгласувана на Педагогически съвет.

В съответствие с разпоредбите на чл.29, ал.4 от Наредба № 5 от 03.06.2016г.за предучилищно образование в програмната система на ДГ № 16 „Славейче" включва :

1. **Подходи на педагогическо взаимодействие.**
2. **Форми на педагогическо взаимодействие.**
3. **Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие.**
4. **Тематично разпределение за всяка възрастова група**
5. **Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование**

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Детето е център и главна ценност на педагогическото взаимодействие. Това предопределя прилагането на единен системен подход в образователния и възпитателен процес, базиран върху партньорска комуникация между детето и педагога. Водещи подходи в педагогическата дейност на ДГ № 16 "Славейче" са:

1.1.Игрови подход – образователните и възпитателните цели се постигат при използването на играта като водеща дейност за педагогическо въздействие във всичките й разновидности: предметни игри, творчески игри, конструктивни игри, игри с правила, дидактични игри, словесни игри, подвижни игри, народни игри.

1.2.Подход на хуманност и толерантност - този подход поставя детето като главна ценност в системата на взаимоотношения, а хуманността като главна тяхна норма. Педагогическото взаимодействие се основава на уважение към всеки човек и към неговите различия на вероизповедание, етническа принадлежност, физическото или психическото му състояние. В ДГ № 16 „Славейче" държим на хармоничното общуване между децата. Това включва дребни, но важни неща – поздрави при среща и раздяла, изрази на учтивост и внимание, изчакване и др.

1.3.Синергетичен подход - подбуждане към знание, сътрудничество със самия себе си и с другите хора около теб, обща енергия да се прави нещо. Синергетиката може да бъде определена като наука за самоорганизацията. Новото, което търсим в програмната система прилагайки синергеничният подход е резултатът от подготовката на детето за училище, изразен в умението му да се самоорганизира, комуникира и държи безопасно в средата. Подготовката на детето за училище, грамотността и социализацията на детето са приоритети на съвременното предучилищно образование.Тази подготовка ние я пречупваме през призмата на новите изисквания на евроинтеграцията и световното образование. Формирането на т.н. „Питащо общество", което се създава още в детска възраст и обслужва гражданското поведение на личността без което е немислимо съществуването на гражданско общество.

Подготовката на детето за училище се свързва основно с усвояването на знания за обекти и явления в околната среда и способи за взаимодействие с нея. Натрупаният от детето социален опит му позволява по плавно да премине към новата водеща дейност с ново съдържание и мотиви. Така представен процесът в ДГ подготвящ децата за училище е синергетичен както по своя произход ,така и по съдържание.

В процеса на самоорганизация се разрушават стари и се установяват нови структури, имащи нови свойства. Така синергетичният подход най-добре се открива и прилага в ролята

на играта, която подготвя усвояването на учебната дейност, трудовата дейност и е водеща за този възрастов период на детето.

Синергетичният подход е водещ при формирането на комуникативните умения на децата: умението им да водят диалог, да съставят разказ, да задават и да отговарят на въпроси. Възпитаването на комуникативни умения у децата от ранна възраст е важно за развитието на уменията за водене на дебат и отстояване на определена теза в училищна възраст, което пък от своя страна е предпоставка за формирането у децата от ранна възраст на гражданско и европейско поведение.

Синергетичният подход осигурява формирането на безопасно поведение при взаимодействието с околната среда и изграждане на положително отношение към природата и чуждата собственост.

Синергетичният подход постановява създаването на умения у децата за съвместна дейност в системите ,,възрастен – дете,, и ,, дете – дете,, .

Посредством синергетиката детето придобива: нагласи за самоорганизация, нагласи за сътрудничество и комуникативни умения, нагласи за саморазвитие и самоконтрол, умения за работа в екип, екологично поведение, умения за вземане на решения, гражданско поведение, и не на последно място отговорно отношение към ученето и мотивация за учене през целия живот.

Ето защо приложението на синергетичният подход е ключово за изпълнението на главната цел на Програмната система на ДГ № 16

1.3.Рефлексивен и ценностно-ориентиран подход - цели развитие на самооценка, саморегулация или самоконтрол при решаването на игрови, практически и познавателни задачи. Избират се технологиите според мултикултурният профил и маркерите на средата. Той е допълващ синергетичният подход. Четирите аспекта на рефлексията (интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен) отговарят на четирите равнища на ситуацията, като основна форма на педагогическо взаимодействие с деца в предучилищна възраст.

1.4. Екипен подход - това е доказал се във времето подход в социалната, възпитателната и работа с определена група от деца и възрастни. Този подход е включен в програмната система след анализ на социума ползващ услугите на детското заведение. В ДГ № 16 няма деца, които живеят в семейства в неравностойно положение, където рискът от отпадане от системата на образованието и нередовното посещение на детско заведение е реален, но продължават да съществуват проблеми с емоционално неглижиране или материално презадоволяване на децата и липсата на интерес за тяхното индивидуално развитие. Всичко това ни насочи към избора на този подход при структурирането и разпределението на формите на пед. взаимодействие с акцент върху социализацията и огрмотяването на определена група деца. В програмната система мотивираме избора си като сме се водили от някои ,,маркери,, за политиката на конкретният тип детска градина, а именно :

- Демографски /застаряващо население и намаляване на общия брой деца новоприети в ДГ живеещи в района на детското заведение /
- Етническо многообразие /в ДГ са приети и посещават деца от различен етнос /
- Езиков /ДГ децата са монолингви и билигви /
- Икономически /увеличава се броя на активно заетите и работещи родители извън града или извън страната, като за отглеждането на децата се грижат възрастните членове на семейството/.

За реализирането на подхода включваме детето в различни ситуативни игрови дейности, в които има право на избор и възможност за обективна подкрепа

Тук отчитаме, че важно условие за успешно самопредставяне е стилът на взаимодействие на родителите с детето- участие в съвместни дейности, отделяне на внимание, стимулиране на интересите, осигуряване на осъзнат избор при съвместни дейности.

Друго условие е развиваща и подкрепяща, стимулираща среда за детето – външна среда /архитектура на ДГ, оборудване на занималните, дидактически материали, познавателни книжки и помагала и др./ и вътрешна среда /създаване на познавателна мотивация,способност за себеутвърждаване и др./

1.5. Компетентностен подход - При него се осъществява непрекъсната обратно връзка - учител -дете –родител. Акцентира се върху качеството на възпитателно - образователния процес, като се разглежда не количеството информация придобита от детето, а нейното качество. Резултат от педагогическия процес са формираните ключови компетентности, които в края на предучилищна възраст са: технологични, информационни, социално–комуникативни

1.6. Дизайн мислене - децата се учат да откриват света през най - различни теми, да имат увереност да творят и да създават в постоянно променяща се среда, да се справят с проблеми, като използват адаптирани за тяхната възраст инструменти и техники, да са отворени към новото, различното и непознатото. Това е новаторски подход за формиране на умения у децата, за генериране и създаване на идеи и креативно решаване на проблеми. Дизайн мисленето е творчески процес, който позволява на педагогическите специалисти да изградят образователна среда, която най-много отговаря на потребностите на децата, за да повишат тяхната мотивация и постижения, за да формират у тях онези умения и качества, които ще са им необходими за успешна реализация в бъдеще: високо чувство на емпатия, силна мотивация, работа в екип, ориентираност към търсене на повече от едно решение, желание за експериментиране и увереност.

Дизайн мисленето може да бъде дефинирано като комбинация от **емпатия** към човека и контекста на проблема, **креативен творчески подход** при търсенето на идеи и **рационалност** при анализа и подбора на решения.

1.7.Подход на равнопоставеност и антидискриминация – този подход дава възможност за равен достъп и липса на дискриминация на всички деца, независимо от тяхната вяра, етнос или различни физически и психически състояния.

1.8.Иновативен подход – всичко ново, което може да донесе развитие на добри идеи и ще доведе до изпълнение на поставените цели в Стратегията за развитие на ДГ.

1.9. Позитивен подход – вяра във възможностите и силите на всяко дете

1.10.Диференциран подход, съчетан с личностен и индивидуален – оценяване на възрастовите различия на децата и индивидуалните качества на всяко дете.

Системата от методи предлага начини за обучение и преподаване, в различна комбинация, осигуряваща разнообразни съчетания и съподчинения в процеса на специфичните детски дейности:

- Игрови;
- Нагледни;
- Информационно - познавателни;
- Практико - преобразуващи;
- Интерактивни.

Изборът и приложението на педагогическата технология учителят съобразява със:

- сферата на приложение;
- формата на педагогическото взаимодействие;

- характера на образователното съдържание;
- индивидуалната и групова компетенция на децата.

2.Форми на педагогическо взаимодействие

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигане на определени очаквани резултати, свързани с цялостното развитие на детето. Детското заведение осигурява игрова дейност във всички видове организация на предучилищното образование през учебно и неучебно време. В Наредба № 5 от 03.06.2016 г. за предучилищното образование са посочени основната и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие. Формите на педагогическото взаимодействие се организират в съответствие на ДОС и при зачитане на детските интереси и потребности.

2.1. Основната форма на педагогическо взаимодействие във всички възрастови групи е ***педагогическата ситуация***, която протича предимно под формата на игра. Педагогическата ситуация осигурява:

- постигане на компетентности, определени в ДОС за предучилищно образование;
- Субект - субектни форми на общуване;
- Диференциация и индивидуализация на взаимодействието;
- Вариране на образователното съдържание;
- Обединяване на индивидуални и групови потребности, на педагогически и жизнени ситуации;

Педагогическите ситуации се организират само в учебното време, разпределени в седмично разпределение по възрасти. Планират се в дневника на съответната група.

Ситуацията в детската градина е събитие или поредица от събития, преминаващи в рамките на определено време и на различните видове взаимодействия на децата с детските учители, между самите тях, с игровите и обучителни ресурси, съотнесени с темата в определено образователно направление, нейните конкретни цели и очаквани резултати. Тя е основна комплексна единица на процеса на възпитание и подготовка на децата в детската градина със статус на водеща педагогическа форма, която организира, конструира и изразява този процес.

Продължителността на една педагогическа ситуация по преценка на учителя е от 15 до 20 минути за първа и втора група и от 20 до 30 минути за трета и четвърта група. Учителят организира педагогическото взаимодействие с децата, като самостоятелно подбира подходящи педагогически технологии (игрови, обучаващи и възпитаващи) в зависимост от специфичните характеристика на детската група и конкретната тема. Подреждането на педагогическите ситуации в седмичната програма се осъществява от учителите и при съобразяване с изискванията за:

- балансирано разпределение и редуване на статични и динамични форми на педагогически взаимодействие;
- последователност, която осигурява оптимална активност и опазване на здравето на децата;
- динамично и гъвкаво редуване и интегриране на основните форми на педагогическо взаимодействие с допълнителни такива;
- ежедневен престой и игри на открито;
- гарантиране на възможности за участие на всички деца в основните форми на педагогическото взаимодействие;

Основни форми на педагогическо взаимодействие включени в Програмна система прилагана в ДГ № 16 при целодневна форма на организация се провеждат по образователни направления и ядра:

1. Български език
2. Математика
3. Околен свят
4. Изобразително изкуство
5. Музика
6. Конструиране и технологии
7. Физическа култура

2.2.<u>Допълнителните форми</u> на педагогическо взаимодействие:

- Допълнителни форми организирани в ДЗ :
  - Утринно раздвижване/гимнастика;
  - Тематични празници и развлечения;
  - Разходки и екскурзии;
  - Творчески ателиета ;
  - Наблюдения в околната среда, елементарна трудова д-ст в прир. кът на двора
  - Спортни игри и игри на открито;
  - Дидактични игри и упражнения;
  - Занимания в кътовете по интереси;
  - Мини идейни проекти по групи: "**Заедно учим и творим"**

-Диагностика и др.;

- хранене- сутрешна закуска, подкрепяща закуска, обяд и следобедна закуска; Подготовка за сън.Допълнителните форми са свързани с цялостната организация на деня в детската група. Те се организират ежедневно от учителя на групата извън времето за провеждане на педагогическите ситуации, както в учебно така и в неучебно време и в съответствие с цялостната организация на деня, психофизическите възможности на децата и техните потребности. Прилагат се както за разширяване и усъвършенстване на отделни компетентности от определените в държавния образователен стандарт за предучилищно образование, така и за придобиване на други компетентности в съответствие с интересите на децата. В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразяване на живота на детето.Допълнителните форми може да не се отразяват задължително в седмичното планиране на групата. Те целят да провокират развитието на детето и творчеството в работата на учителя.Допълнителни форми по образователни направления използвани от всички групи в Програмната система на ДГ № 16:

<u>Български език и литература:</u>

Овладяването на езика и развитието на речта се свързват с възможностите на децата да обогатят своята устна реч, да усвоят значението на думите в най-различни житейски и практически ситуации. Подходящи допълнителни форми в контекста на горепосоченото са следните: наблюдение на открито, разходка, екскурзия, посещение на детски театрални представления, посещения на музеи, картинни галерии, библиотеки, публично четене на

детски литературни произведения и др. културни мероприятия предполагащи комуникация, усвояване на правилни говорни умения и социален опит.

За практическото овладяване на езика в Програмната система като препоръчителни допълнителни форми се явяват: слушането на литературни произведение, гледането и слушането на детски приказки чрез съвременни техники и технологии, театрализираната игра, настолен куклен театър, участие в празници, концерти, музикални пиеси, съвместна дейност между учители и родители целяща оказване на практическа помощ за усъвършенстване на комуникационните умения у децата.

Овладяването на българският език е в основата за подготвянето на учебно познавателните умения за обучение в първи клас. Като допълнителни форми тук по своя преценка след обективен анализ на нивото на детската група като цяло и на всяко дете поотделно учителят използва: дидактичната игра, мини идейни проекти в групата.

- ✓ **Математика:**

Спецификата на предучилищната математическа подготовка е в това, че съдържанието й трябва да осигури формиране на елементарни представи за основни математически понятия, които се изучават по-късно в училище. От друга страна, математическото обучение стимулира общата познавателна дейност и развива умствените способности на детето, които са основа за интелектуалното му развитие. Важното е не натрупването на знания, а овладяване на умения за прилагането им. За да се развият умствените способности на детето, то трябва да бъде научено да отделя основните съществени параметри на обекта и неговите отношения. Подходящите допълнителни форми за педагогическо взаимодействие по математика са:дидактични игри и упражнения, организирани по сюжети от всекидневни битови ситуации; свободни беседи; наблюдения, дидактични, музикални и подвижни игри; самостоятелна работа с дидактични материали, автодидактични игри (картинно лото за цветовете, домино за формата, игри за сортиране, чифтни карти, математически вртележки, пъзели и др.).

- ✓ **Околен свят:**

Допълнителни форми за гарантирането на принципите за структурирането на опита в околния свят (емпирично-ситуативен, компетентностно-ориентиран, рефлексивно-ценностен) За тази възраст се предвиждат детски енциклопедии, интерактивни ресурси и мултимедиийни технологии за игрово взаимодействие в индивидуален и групов план, които са част от образователното осигуряване на институцията и игрово-образователното пространство в нея. Организационно взаимодействието се разгръща в допълнителни форми, които се съпътстват от емпиричния опит на детето в ежедневието при опознаването на околната среда: наблюдение, елементарни опити, нагледно моделиране, предметни, дидактични, театрализирани, мултимедийни игри, демонстрация на видеоматериали, картини, детски енциклопедии; разказ, беседа, четене на художествени произведения.

- ✓ **Изобразително изкуство**:

Образователното направление „Изобразително изкуство“ е насочено към формиране на представи, умения и отношения, свързани с предмети и явления от действителността. Развиват се както общи, така и специфични възприятия и умения на децата, свързани с пресъздаване на по-опростени обекти от нея. Обучението е тясно свързано с познавателната и изобразително-творческата дейност на децата. Започва формиране на представи за видове и жанрове в изобразителното изкуство– илюстрация, пейзаж, натюрморт и др. Децата започват да различават основни изобразителни материали и техники. Много от дейностите по изобразително изкуство могат да бъдат пренасяни в други образователни направления

като допълнителни форми на взаимодействие например: разглеждане и подреждане на цветя , плодове, репродукции, разглеждане на изображения на домашен любимец, апликиране на къщи, посещения на галерии и др.

- ✓ **Музика:**

Основната най-важна цел на музикалното възпитание в детската градина е преди всичко възпитанието на децата посредством музикалното изкуство и заниманията с него. В процеса на системно общуване с музиката децата обогатяват представите си и за многообразието на живота; започват да осмислят колкото е възможно по-естествено редица общочовешки добродетели и ценности. Най-важната задача на педагога е да активизира и развива системно и постоянно не някакви уникални умения за възпроизвеждане на факти и акорди , а освободеното от задръжки фантазно мислене на децата. Мислене, което особено в детската възраст се свързва с развитие на въображението. В тази група следва да се има предвид, че посочените очаквани резултати към съответните ядра са ключови, най-съществени и водещи за децата и не изчерпват множеството подходи и форми на работа, които се прилагат с успех в детската градина.

- ✓ **Конструиране и технологии**:

Важен акцент в програмата са представите и уменията, свързани с познаването и обработването на материалите, предимно хартия, картон, текстилни влакна и подходящи природни материали.

Предложени са възможности за началното развитие на инициативността и предприемчивостта и дигиталната компетентност, като се формира стремеж у детето да довършва започнатото, да приема сътрудничество и да усвои първите знания за информационните и комуникационни технологии. Поставя се начало за формиране на позитивно, безопасно и разумно поведение към техниката и технологиите, с които се среща детето в света около себе си.

Като допълнителна форма се предвижда организирано събиране на природни материали в детската градина, които да се използват в бъдеща конструктивно-техническа дейност. Изработване на макети по математика, околен свят и други образователни направления.

Като допълнителна форма се явява и последователното усвояване културата на поведение и хранене в детската градина.

По възможност може да бъде организирано разделно събиране на отпадъци и природни материали в детската градина, които да се използват за бъдеща конструктивно техническа дейност. Важен акцент в работата са инструктажите за безопасността на работа с материалите и инструментите.

Дейностите за обучението в инициативност и предприемчивост са насочени към по-висока активност на детето при предлагане и аргументиране на идеи и варианти за решения, сътрудничество в рамките на групата както и участие в планирането и организирането на съвместни прояви като състезания, празници и др.

Важно е в повечето от дейностите децата да са удовлетворени от свършената работа и да се стремят към самоутвърждаване.

- ✓ **Физическа култура:**

- допълнителните игри в между-режимните моменти и в следобедния режим, насочени към развитие на спортно-познавателните компетентности и значението на спорта и туризма, физическата дееспособност и двигателната активност за здравето и успешната реализация на детето.
- всекидневна задължителна допълнителна форма на физическо възпитание с подчертан оздравителен ефект е утринната гимнастика, включваща дихателни и изправителни упражнения, различни видове ходене, бягане със средна продължителност, общо-развиващи упражнения и подвижни игри.

- допълнителни подвижни и спортно-подготвителни игри, спортни празници и еднодневни екскурзии.

Съгласно чл.68а от ЗПУО, когато поради извънредни обстоятелства присъствието във формите на педагогическо взаимодействие в детските градини е преустановено, след заповед на министъра на образованието и науката педагогическото взаимодействие се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии и с участието на родителите.

Обучителен процес не се осъществява, но учителите подпомагат децата за придобиване на умения чрез работа с родителите през платформи - приложения, електронна поща или по друг подходящ начин. За целта предоставят разработени материали, видеа, аудиофайлове и др., с помощта на които чрез игрови ситуации вкъщи децата да развиват логическото мислене, да комуникират, да творят и да поддържат физическа активност. В допълнение може да правят разяснения, да отправят препоръки, да дават отговори на родителски въпроси, да споделят идеи за конструктивна, изобразителна и приложна работа, да насочват към дидактични игри, образователни ресурси и допълнителни източници на информация.

Когато в процеса на взаимодействие се използват електронни устройства, не се работи с децата пред екран. Това е възможно само за деца в задължителното предучилищно образование и след изрично заявено желание от страна на родителите, като престоят на децата пред екрана да не превишава 30 минути дневно.

Обратната връзка по изпълнение на различните дейности няма задължителен характер и е по желание на родителите, които може да споделят продукти от дейността на децата, отговори на задачи, впечатления и др.

Предучилищното образование се организира в учебна година.

Учебната година започва от 15. 09. До 14.09. на следващата година

Учебното време се организира в учебни седмици и учебни дни.

Учебните седмици са 36.

Учебното време е от 15.09. до 31.05.

Неучебното време е от 01.06 до 14.09.

Учебният ден включва основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

3.Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие

- През учебно време – редуване на основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие;
- През неучебно време – допълнителни форми на педагогическо взаимодействие по 1 в сутрешен и 1 в следобеден режимен момент;

- Във всяка възрастова група учителите разработват разпределение на педагогическите ситуации и образователните направления по които ще се провеждат
- Разпределението е извършено на база възрастовите особености на групата, целите на педагогическото взаимодействие, вида на организацията на обучение и е съобразено с определените в чл. 24, ал. 1 от Наредба №5 от 03.06.2016г за предучилищно образование минимален общ седмичен брой педагогически ситуации за постигане на компетентностите по отделните образователни направления.
- Разпределението отразява акцентите и насочеността на педагогическото взаимодействие. Не са предвидени допълнителни ситуации по български език или от авторски/ иновативни програми.
- Предложеното разпределението на основните форми се осъществяват при целодневна организация на педагогическото взаимодействие.
- Седмичното разпределение се разработва в началото на учебната година и се утвърждава от директора.

План
на седмично разпределение на основни форми по образователни направления при целодневна организация по възрастови групи

Образователно направление	**I-ва гр.**	**II ра гр.**	**III-та гр.**	**IV-та гр.**
Български език	1	2	2	3
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Констуиране и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
общо	**11**	**13**	**15**	**17**

ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ
В УЧЕБНО ВРЕМЕ ОТ 15.09.2026 ДО 31.05.2027 г.

ПЪРВА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Часови интервал	**Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**
6.30. – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.00	Подготовка за закуска и закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска - плод
10.15 – 11.45	Дейности по избор на децата и допълнителни дейности организирани от детския учител
11.45 – 12.30	Подготовка за обяд,обяд
12.30 – 13.00	Подготовка за сън
13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 – 16.00	Следобедна закуска
16.00 – 18.30	Дейности по избор на децата; допълнителни дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

ВТОРА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
6.30 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; допълнителни дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска-плод
10.15 – 10.40	Педагогическа ситуация
10.40 – 11.45	Дейности по избор на децата; допълнителни дейности организирани от детския учител
11.45 – 12.30	Подготовка за обяд, обяд
12.30 – 13.00	Подготовка за сън
13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 – 16.00	Следобедна закуска
16.00 – 18.30	Дейности по избор на децата; допълнителни дейности организирани от детския учител, изпращане на децата

ТРЕТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Часови интервал	**Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**
6.30 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата;допълнителни дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Педагогически ситуации
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска-плод
10.15 – 10.40	Педагогическа ситуация
10.40 – 12.00	Дейности по избор на децата; допълнителни дейности организирани от детския учител
12.00 – 12.30	Обяд
12.30 – 13.00	Подготовка за сън
13.00 – 15.00	Следобеден сън
15.00 – 15.30	Следобедна закуска
15.30 – 16.00	Педагогическа ситуация
16,00- 18,30	Дейности по избор на децата; допълнителни дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

ЧЕТВЪРТА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Часови интервал	Основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие
6.30 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; допълнителни дейности, организирани от детския учител
8.30 – 8.45	Закуска
8.45 – 10.15	Педагогически ситуации
10.15 – 10.30	Подкрепителна закуска-плод
10.30 – 11.00	Педагогическа ситуация
11.00 – 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00 – 12.30	Обяд
12.30 – 13.00	Подготовка за сън
13.00 – 15.00	Следобеден сън
15.00 – 15.30	Следобедна закуска
15.30 – 16.30	Педагогически ситуации
16.30- 18.30	Дейности по избор на децата; допълнителни дейности организирани от детския учител, изпращане на децата

Забележка: Така посоченият дневен режим е примерен и е съобразен с целодневната организация на ДГ № 16 „Славейче“ по време на учебната година от 15.09.2026 г. до 31.05.2027г. При обективни промени касаещи режима на работа на детското заведение,

промени по субективни причини свързани с учителите, с децата и /или др., този режим може да търпи промени.

В целодневната форма на организация през учебно време се редуват основна и допълнителна форма на педагогическо взаимодействие, а в неучебно време само допълнителни форми на педагогическо взаимодействие, като се осигурява:

- Условия и време за игра и почивка
- Условие и време за закуска, обяд, следобедна закуска
- Дейност по избор на детето

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕНЯ В НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ- 01.06. – 14.09.2027г.

Часови интервал	**Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие**
6.30 – 8.30	Прием на децата, дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
8.30 – 9.00	Закуска
9.00 – 10.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
10.00 – 10.15	Подкрепителна закуска-плод
10.15 – 12.00	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител
12.00 – 12.30	Обяд
12.30 – 13.00	Подготовка за сън
13.00 – 15.30	Следобеден сън
15.30 – 16.00	Следобедна закуска
16.00 – 18.30	Дейности по избор на децата; дейности, организирани от детския учител, изпращане на децата

4.Тематични разпределения

Тематичните разпределения за всяка възрастова група се разработват от педагогическите специалисти. Тематичните разпределения са разработени като:

- Осигуряват ритмично и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления;
- Съобразени с интересите на децата и спецификата на образователната среда в детската градина;
- Включват теми, методите и формите, както и очакваните резултати от обучението по отделните направления;
- Включват методи и форми за проследяване на постиженията;
- Отразяват преструктурираното тематично разпределение при възникнали обстоятелства от обективен характер, представено в отделна таблица.

Тематичните разпределения по възрастови групи са неразделна част от настоящата програмна система на детската градина.

5. Механизъм за взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Съгласно чл.2, ал.2 от ЗПУО участниците в образователния процес са децата, учениците, учителите, директорът и другите педагогически специалисти, както и родителите. Сътрудничеството и взаимодействието между учителите, директорите и другите педагогически специалисти и родителите създават условия за постигане на целите на предучилищното образование, както и за формиране на положително отношение към детската градина, желание да я посещават, мотивация за учене и сътрудничество.

Предучилищното образование, като процес на възпитание, социализация и обучение на децата, се осъществява при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

Цели на съвместното сътрудничество

- Повишаване доверието в образователната система;
- Активно участие на родителите за успешна адаптация и социализация на детето, както и в образованието на техните деца за подкрепа на личностното развитие на децата;
- Създаване на условия за ранно детско развитие и подготовката на децата за училище;
- Разбиране, подкрепа и споделена отговорност между детската градина и семейството за формиране на положително отношение към училището и мотивация за учене;
- Съвместна работа за разбиране на ученето като ценност.

Форми на сътрудничество и взаимодействие между детската градина и семейството

Взаимодействието, основано на взаимно доверие и сътрудничество, между родителите на всяко дете и екипа на детската градина, има голямо значение за адаптирането на детето към правилата на образователната среда, както и за развиване на самоувереност и чувство за принадлежност.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет , участие в проект с подобен тип насоченост и т.н.
- на ниво детската градина – във форма на Настоятелство, Обществен съвет , съвместни инициативи

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми:

- срещи и разговори;
- консултации в удобно за двете страни време;
- телекомуникация, ел. поща и др.

Групови форми:

- Родителски срещи – общи и по групи;
- Открити практики на обучение пред родителите;
- Разработване на идейни мини проекти;
- Празници с деца и родители;
- Съвмесни изложби и конкурси/ тематични и сезонни/;
- Обучителни форми – лекция, тренинг със специалисти.

Други форми за комуникация:

- Информационни родителски табла;
- Фейсбук на групата.

Всички те осъществяват взаимодействие на основата на партньорски взаимоотношения за постигане стратегическите цели на детската градина. Теми, срокове и отговорници на формите са определени в Годишния план на Детската градина.

Външни връзки:

- специалисти от различни области;
- връзки с фондации, агенции, НПО;
- връзки с институции и организации подпомагащи дейността на детската градина.

Очаквани резултати при реализиране на програмната система:

- постигане целта на образователния процес в предучилищна възраст чрез използване на интерактивни и провокиращи дейности за практическо обучение на децата и онагледяване на информацията.
- личностно и общо психично развитие на детето, чрез неговата индивидуална и групова игрова и познавателна дейност;
- компетентно тематично разпределение на съдържанието по образователни направления за всяка възрастова група;
- конкретизиране проследяването на резултатите от предучилищното образование;
- ефективно сътрудничество между детската градина и родителите в процеса на възпитание, социализация и обучение на децата;
- оптимални взаимодействия между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

Настоящата Програмна система е одобрена от ОС и приета на ПС с Протокол №1
Утвърдена със Заповед № ...../..... на директора.